

Izaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
popoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Enostolna peti-
vrtica K 120, osmrtnice
in zahvale po K 250, raz-
glaš in poslano vrtica po
K 2; večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

Posamezna šte. stane
50 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 84, za pol
leta K 42, za četrt leta
K 21, za mesec K 7.
Za Nemčijo celo leto K 89,
za ostalo tujino in Ameriko
K 93. — Reklame se za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

NAPREJ

Glasi jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Pred rešitvijo reškega vprašanja?

LDU Beograd, 20. »Pravda« javlja iz Pariza: Potrjujejo se vesti o tem, da bo jadransko vprašanje rešeno koncem tega meseca. Do tega časa bodo zastopniki Amerike, Francije in Anglije zaključili svoja pogajanja s predsednikom italijanske vlade Nitti. V zelo dobro poučenih krogih naše delegacije se govori, da italijanska vlada pristane na to, da prestavi na Plomin, ki ni mnogo oddaljen od črte, katero je bil določil Wilson. Reka bi imela zaledje, ki bi bilo vse v naših rokah. Glasom najnovejših vesti bi ostalo mesto Reka. Italij, luka pa bi pripadla Jugoslaviji. Odhod d'Annunzia z Reke je posledica energičnega koraka, ki sta ga napravili Amerika in Francija v tem zmislu napram italijanski vladi. Splošno se more reči, da je razpoloženje v merodajnih krogih postalo mnogo povoljnejše za našo stvar. Zato se je okrepila nada na ugodno rešitev jadranskega problema.

KONEC D' ANNUNZIEVE SLAVE.

LDU Bakar, 20. Dne 17. t. m. je reški Consiglio Nazionale z večino glasov sklenil, da ima d' Annunzio s svojo vojsko zapustiti Reko. Govori se, da je glasovalo za d'Annunzijevo odhod 48 članov reškega narodnega sveta, a zato, da d'Annunzio ostane, le trije člani. Ko je d' Annunzio za ta sklep izvedel, je prihitel k narodnemu svetu ter izjavil, da se pokorava njegovemu sklepu in da bo zapustil Reko. Predno pa gre, hoče še vprašati narod. V četrtke ob osmih zjutraj bi se imelo vršiti glasovanje. Pravico glasovanja so imeli vsi reški meščani od 20. leta dalje. Ko je prišel ob tretje popoldne d'Annunzio v Consiglio Nazionale in videl, da glasuje ogromna večina proti njemu, je zahteval, da se glasovanje takoj ustavi. On da se je premislil, da ne gre z Reke, temveč da ostane. Tako je bilo glasovanje ustavljeno in plebiscit zadržan. Vsa Reka obupava, da se ne more rešiti svojega »osvoboditelja«. Arditi nadaljuje svoja nasilja.

Ogrske proti Srbiji, ki mu lo je avstro-ogrski poslanik priporočal. Legenda, da je Nemčija krepila odpor dunajske vlade, v aktih ni potrjena. Ter jo pobija tudi dejstvo, da je Nemčija kot posredovalka res tri predloge odpremila dalje.

PODPORA AVSTRILIJ.

LDU Amsterdam, 20. (DunKU.) Tajništvo mednarodne organizacije strokovnih delavskih zvez naznanja da je poziv na strokovne delavske zveze vseh držav, naj se pomore delavstvu v avstrijski republiki, najel mnogo odmeva. Holandska organizacija delavskih zvez zavzema pri tej dobroteljni akciji prvo mesto. Nemške delavske zveze nameravajo staviti v ta namen na razpolago vol milijona mark. Tudi od Norveške in od Luxemburške zveze delavskih organizacij je dospeloročilo, da sta že nakupili v isti namen večjo množino živil. Tajništvo mednarodne organizacije delavskih strokovnih zvez namerava po možnosti še pred koncem tega leta poslati iznova na Dunaj vlak z živili.

SCAPA FLOWSKI DOGODEK.

LDU Nauen, 20. (Brezlično.) Kakor se mora povzeti iz pariških vesti, je sporazum v vprašanju dogodka v Scapa Flow odvisen v bistvu od angleške vlade. Zastopniki drugih držav so bili pripravljeni, pristati na nemški kompromisni predlog, toda angleški odposlanci se niso smatrali za upravičene glasovati za te predloge brez vednosti svoje vlade. Vsed tega so se seje dva do tri dni prekinile, da dobijo angleški odposlanci informacij od svoje vlade.

ENVER PAŠA KRALJ KURDISTANA.

LDU London, 20. (DunKU.) Glasom vesti iz Brusae je bil Enver paša proglašen za kralja v Kurdistanu.

ČEHI BODO SODELOVALI PRI OBNOVI FRANCIJE

LDU Nauen, 19. (Brezlično.) Kakor se poroča iz Prage, se pripravila v Parizu češko-francoska pogodba, ki se bavi z udeležbo čeških delavcev pri obnovitvenih delih v severni Franciji. Pogodba zagotavlja češkemu delavcem iste socialne pogoje kakor francoskim.

IZROČITEV VOJNIH ZLOČINCEV.

LDU Pariz 20. (DunKU.) — Brezlično.) Baron von Lersner je v četrtke izročil vrhovnemu svetu dne 13. decembra sprejeti nemški zakon, po katerem so za zločine in prestorke, ki so jih zagrešili nemški vojniki med vojno, pristojna nemška sodišča. Zavezniški diplomatski krogi menijo, da se glasom mirovne pogodbe morajo zločinci navzlic temu zakonu brezpogojno izročiti.

Glose.

Brezupno stanje v Vzhodni Galiciji. »Arbeiter-Zeitung« javlja, da poročajo predsednik ministerialne komisije za ujetniške zadeve in poslanca Schöpfer ter Pavel Richter o položaju na Poljskem, da je mogel predsednik konstatirati na Poljskem da je armada Petljure popolnoma pobita in da so tudi veliki oddečki Denjina uničeni. Tekom nekaj dni jih je bilo pri Tarnopolu razkropljenih 40.000 mož. V Vzhodni Galiciji vlada velika beda. Pegavica zahteva vsak dan 300 smrtnih žrtev. V Vzhodni Poljski so razmere tako brezupne, da je pričakovati, da bo v prihodnjih mesecih podleglo lakoti sto do 200.000 ljudi. Vsi pozkusi poljske vlade, ameriškega Rdečega križa in drugih pomožnih akcij bodo komaj v stanu odvrniti to nevarnost. Tudi v Nemčiji raste draginja. V nemški narodni skupščini so in-

terpelirale stranke desnice: Narodnemu gospodarstvu preti vsled napadnega gospodarjenja in davčne politike ter vsled zakonodaje, ki ovira voljo za delo, popoln poraz. Prebivalstvo se spriči neprestanega zvišavanja vseh cen kmalu ne bo moglo več prehranjevati in oblačiti. Kaj namerava vlada storiti, da prepreči grozečo gospodarsko katastrofo in da ohrani one dele prebivalstva, ki pri produkciji niso neposredno udeleženi?

Nemiri na Portugalskem. »Lokal-anzeiger« javlja iz Lizbone: Ob obletnici umora diktatorja Sidonija Pasesa je prišlo v Lizboni in v Oportu do velikih nemirov, ki jih je povzročila vladna prepoved, uprizoriti spominsko slavnost. Pri teh nemirih je bilo več oseb ranjenih. Mnogo je bilo aretiranih.

Pevski odsek »Svobode« naznanja svojim članom, da v torek, dne 23., kakor tudi v petek, dne 26. t. m. pevstva vala odpade, pač pa se ista vrši v soboto, dne 27. t. m. V nedeljo, dne 28. t. m. ob 2. uri popoldne je glavna pevška skušnja, h kateri se člani polnoštevilno vabijo. P. skušnji odhod v »Sviciro«, kjer se vrši »Božičnica« telovadnega odseka.

Aprovizacija.

Krušne komisije bodo uradovale v torek 23. od 8. do 12. ure popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za cenejša živila. Izkaznice dobe le resnični reveži, dalje delavci, nameščenci in uradniki, ki imajo samo dnevno, tedenko ali mesečno plačo. Kdor je upravičen do cenejše prehrane, naj pride h krušni komisiji, ker se bodo na magistratu izdajale izkaznice šele januarja za živila, ki se bodo delila februarja. Kdor ne pride h krušni komisiji ne dobi cenejših živil januarja.

Delajmo smotreno!

Večkrat sem že razmišljal o tem, kje bi bilo najbolje prijeti za delo, da bi se socialistična misel kar najboljše in naltrežje razširila med široke mase slovenskega naroda. Res je namreč, da je danes še zelo mnogo ljudi, ki socializma ne le ne poznajo, temveč da o njem še nikdar niso slišali. V vselej, kadar sem o tem žalostnem dejstvu razmišljal, se mi le vedno znova vsiljevala misel, da nam je v to svrhu nujno potrebno najprej vzgojiti si pridnih propagatorjev socialistične ideje, takih spretnih propagatorjev, ki bi jim ljudstvo zaupalo: in to bi naj bili predvsem ljudje izmed delavske inteligence. Konstatirati pa moramo žalobno, da je slovenske delavske inteligence iako malo, medtem ko jo je n. pr. na Nemškem procentuelno zelo veliko. Torej delavske inteligence nam je treba vzgojiti pred vsem drugim. V tem pravcu je treba začeti z energičnim delom.

Res je, da je naše organizacijsko delo rodilo že ogromne in prav lepe sadove. Velika je že naša armada, ki s samozvestjo stopa pod rdečim praporom, s prepričanjem v srcu, da je samo ta prapor oni, ki pripelje ljudstvo do njegovih svetih pravic. Vsi ti trdno verujejo v zmago proletarijata nad kapitalističnim družabnim redom, ki mora nujno priti slej ali prej. Verujejo v zmago socializma nad brezvestno reakcijo in njenimi hlapi, pri vsem tem pa kaj radi pozabljajo, da je treba za to tudi lastnega energičnega dela, da pospešimo prihod socializma in da sedaj delavstvu z dejstvi pokažemo, da je samo v socializmu mogoča sreča in blagostanje narodov. Mi smo bili dosedaj vendarle vedno preveč nagajeni k temu, da smo, ko smo enkrat že nivo posejali, sedil kraj nie in gledali, kda! da seme vsklije.

Vzemimo volitve! Kaj bomo imeli od njih? Mesto, da se vdajamo praznim nadam, poidimo med ljudske mase in to pripravimo na volilni boj! Tega ne smemo na noben način zamuditi.

Ni dosti, da samo apeliramo, nego podučevati moramo in izobraževati, da si pridobimo zaupanje. Vsaka naša najmanjša podružnica ima lepo priložnost, da v svojem kraju začne v tem smislu z delom. Nikakor ne zadostuje, da se skljuje tu intam kak shodič, kjer govorijo govorniki v vznešenih besedah. Mnogokrat govornik, posebno pred kmečkim ljudstvom, udari na napako struno. Ni to govornikova krivda, nego to dela nezavedna nasa, ki hlasta samo po trenutnih. To je treba vpoštevati, zato bo imel pri tej masi trajen uspeh samo oni, ki je iz njene srede, iz njenih vrst. Seveda morajo ti biti dobro informirani o splošnem političnem položaju in se dobro zavedati svoje zvišene naloge, podučevati in ne zavalati ljudi na nepremišljene korake.

Kje naj si torej vzamemo mož, ki bi bili za to zmorni? Ne bo prav težko. Veliko imamo namreč takih mož in fantov, ki so izvrstni agitatorji. Treba bi jim bilo samo nekaj splošne izobrazbe, malo politične in strokovne orientacije in bili bi najboljši propagatorji socialistične ideje.

Pri vsaki organizaciji naj se vrše periodični diskusijski večeri, h katerim naj bi sodrugi redno prihajali. Tu bi se takoj našlo ljudi, ki bi bili zmorni prevzeti nase nalogo, hoditi med nezavedno maso, potem ko so se naučili potrebnega političnega in strokovnega znanja. Ti možje bi bili gotovo najboljši ljudski učitelji in sčasoma tudi naši najboljši govorniki.

Zatorej: Pojdimo na smotreno delo! Vpeljimo povsod diskusijske večere, na katere bi prihajali sodrugi, tudi iz drugih krajev, ustanovimo redne politične šole po vseh naših industrijskih centrih in vzgojimo si pridnih, spretnih propagatorjev!

Sadovi, obilni sadovi bodo rodili takoj: masa bo postala zavedna in pripravljena na prihodnost.

A. G.

Pošiljanje denarja iz Amerike in poštna uprava.

V »Napreju« čitamo notico o nemrednem prihajanju denarja iz Amerike. Žalobno bi se o tem moglo še marsikaj povedati. Toda zaenkrat hočemo samo priporočati poštni upravi, da strogo kontrolira manipuliranje s pismi, ki prihajajo iz Amerike, tudi če niso priporočena. Žalostno je, a tudi strahotno za naše razmere, da n. pr. dva pisma, ki sta prišla že meseca avgusta po dveh dolžih mesecih srečno iz Amerike v Ljubljano in od tukaj bila odposlana za naslovljencem v Dubrovnik, nista prišla do danes niti v Dubrovnik niti nazaj. Ni dvoma da sta bila zasežena pri pošti, ker sta vsebavala nekaj dolarjev. Krivdo na tem nosi seveda odposiljatelj sam, ki je preveč zaupal pošti v svoji domovini in ki ni zato pisma priporočil. Naj izpregovorim vsekakor nekaj besed o denarnih pošiljatih potom denarnih zavodov. V slučaju, o katerem se govori v »Napreju«, je posredovala pošiljatev »American-Jugoslav-Agency« v Chicagu in »Wiener Bank-Verein« na Dunaju. Že pri tem vidimo, da gre zašlašček po nepotrebnem v tui denarni zavod. Čemu to? Saj vemo, da je mogoče stvar drugače urediti.

Vemo, da je pred kakimi dvema meseci ravnateli tukajšnjega čekovnega urada, ki je poznan finančni strokovnjak, predložil poštnemu ministru zelo umestni predlog, naj on ukrene potrebo, da bi vsi naši konzulati v Ameriki otvorili posebni konto pri čekovnem uradu v Ljub-

Najnovejša poročila.

MINISTRSKI ZASTOPNIKI.

LDU Belgrad, 20. Podpisan je ukaz, s katerim se imenuje minister Vulović za zastopnika ministra za promet, minister Timotevič za zastopnika ministra za prosveto in minister Bukšeg za zastopnika ministra za šume in rude.

VPRAŠANJE AVANSA ZA JUGOSLAVIJO.

LDU Belgrad, 20. »Politika« javlja iz Pariza od 17. decembra: Naša pogajanja glede avansa na pariški mirovni konferenci se nadaljujejo tudi danes. Člani gospodarsko-finančne komisije, so danes popoldne dolgo konferirali z g. Loucheurjem, francoskim ministrom za rekonstrukcijo. Konferenca z g. Loucheurjem se bo nadaljevala jutri popoldne. Po poročilu, ki ga je naš list danes prejel, bo vprašanje avansa gotovo rešeno do nedelje. Jutri bo pogajanja naših delegatov z g. Loucheurjem prisostvoval tudi državni kancelar dr. Renner in se bo pri tem govorilo o modalitetah oskrbovanja Avstrije. Člani naše gospodarsko-finančne komisije upajo, da bodo v ponedeljek mogli odotovati v Belgrad, ako bodo izvršili svojo nalogo glede izplačanja avansa.

ZA OBNOVO SRBIJE IN PREHRANO UBOŽNEGA PREBIVALSTVA.

LDU Belgrad, 19. Ministrstvo za prehrano in obnovo zemlje je odločilo, da se izda v svrhu pomoči za obnovo vsled vojne porušenih zgradb v vaseh v Srbiji 1.330.000 dinarjev, v svrhu pomoči za prehrano 11 novih pokralinah 1.680.000 dinarjev, za prehrano vojnihi sirot v odteku za prehrano v Sarajevu 500.000 dinarjev, v Zagrebu 450.000 dinarjev, odseku za prehrano v Ljubljani 450.000 dinarjev, v Splitu 300.000 dinarjev, v Podgorici 300.000 dinarjev in v Novem Sadu 350.000 dinarjev.

PODPORA AMERIŠKIH ROJAKOV.

LDU Belgrad, 19. Jugoslovanski odbor v Chicagi je nakupil in odposlal v Belgrad večje količine živeža, obleke, obutvi in drugih potrebščin, da se razdeli med one, ki so v vojni največ trpeli. Ministrstvo za prehrano je poverjeno, da razdeli to blago, kakor hitro dospe.

ITALIJANSKI SOCIALISTI ZA SLOVENCE.

LDU Split, 19. (DDU.) Italijansko nacionalistično časopisje je iz gotovih razlogov zamolčalo govor socialističnega poslanca Lazzarija. Pač pa se je razvedelo za ta govor iz drugih listov. Govor vzbula ve-

PREDZGODOVINA VOJNE.

LDU Dunaj, 20. (DunKU.) Zunanje ministrstvo nadaljuje v rdečih knjigah št. 2 in 3 objavljena k predzgodovini svetovne vojne. S tema dvema knjigama je končana najvažnejša faza pred začetkom splošnih sovražnosti. Iz teh aktov sledi, da srbska akcija dunajskega kabineta nikakor ni bila pripravljena sporazumno z nemško vlado. Dalje sledi iz teh dveh knjig, da bi se lokalizacija konflikta, ki jo je posebno Grey kar najodločneje zahteval, vsled resne volje v Berlinu, Londonu, Parizu in Petrogradu dala doseči, da pa je Berchtold odklonil 48urni rok za odgovor na dunajsko noto, ki ga je zahtevala Rusija, dalje da je srbski odgovor zavzemal absolutno intrazigentno stališče ter da se je obotavljala, dati v Petrogradu izjavo teritorialnega desinteresementa Avstro-

ljani in poštni hranilnici v Sarajevu. Naši emigranti bi pošiljali svoj denar enemu ali drugemu konzulatu v Ameriki in ti bi potem nakazali dotične vsote potom čekovnega urada ali poštne hranilnice v domovino osebam, katerim so emigranti denar namenili. Pr tem bi odpadel zaslužek večinoma tujih denarnih zavodov, ki sedaj posredujejo pri pošiljanju denarja v naše dežele, in našim ljudem bi bil denar vedno zamenjan po najugodnejšem kursu. In kaj je glavno. Dolarje bi nabirali v Ameriki naši konzulati, kar bi obenem omogočilo, da bi imela država lepe vsote tega »dragocenega denarja« na razpolago za precejšen del izplačil v Ameriki.

Priyatni bankir Sakser Frank v New Yorku je takoj uvidel, da bo posredoval denar iz Amerike v Jugoslavijo najbolj poceni potom čekovnega urada in je zato pri istemu že zdavnaj otvoril račun. Medtem pa naša ministrstva še vedno »proučajo« to vprašanje, ker nam ni znano, da bi se bilo v tem oziru že kaj naredilo.

Te dni je prišlo v našo domovino iz Sev. Amerike 20 dolarjev potom franc. srpske Banke. Izplačanih je bilo 164 frankov. Za te se je dobilo okoli 1470 kron. Če bi bili pa prišli dolarji direktno, bi bili dobili blizu 2000 kron. — K.

Novice.

— Pošto in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani naznanja, da se je pri poštne uradu Bled 2 otvorila dne 3. t. m. telefonska centrala z javno govorilnico v vodu »Jesenice-Bohinjska Bistrica« za krajevni in medkrajevni telefonski promet.

— Za rednega profesorja na medicinski fakulteti belgradskega vseučilišča je imenovan dr. Draga Petrovič iz Zagreba.

— Občinski drobiž občine mariborske. Mestni magistrat v Mariboru je izdal svoj 20 in 10 vinarški drobiž.

— Širjenje mrtvičnosti v Stockholmu. »Abend« poroča iz Stockholma: V zadnjem času je izbruhnila v Stockholmu epidemija mrtvičnosti (drenavost). Bilo je že veliko smrtnih primerov, večinoma pri mlajših ljudeh.

— Polzikus proglastitve sovjotov se je 12. decembra izvršil v Nagy Szombath. Proletarska diktatura je trajala le dve uri, ker so čete siloma pregnale ljudi in vpostavile prejšnji red.

— Nova kometa. V mesecu oktobru se je astronomom posrečilo najti dva nova kometa, od kojih je bil eden še popolnoma neznan, drugi pa je identičen s Schaumannovim kometom, odkritim 1917. v juliju. Ta komet je opazoval dne 30. okt. iz kielške zvezdarne dr. Kobold, v Hamburgu pa je bil določen od Malinkopfa. Po njegovih računih bi se komet moral od dne 5. do 6. novembra nahajati na svojem mestu. Zdi se pa, da je Jupiter, kateremu se je komet leta 1913. približal na 0.5 polovičnega premera zemeljske poti, motil njegovo gibanje. Ta komet so videli prvič v Nizzi dne 30. nov. 1911. kot zvezdo dvanaeste velikosti. Interesantno pri njem je, da je ta komet v gotovi zvezi s kometom Bransena in Denniga (1894—1). Ta komet teče pred zvezdo Psi v zvezdni podobni kozla. Njegova velikost je 9. V daljnogledu se vidi kot mala oblaka točka.

Dnevne vesti.

Dr. Brejc in cesar Viljem.

V Trzinu je dokazoval dr. Brejc, da cesar Viljem ni bil načelnik SLS. Moramo lojalno priznati, da se mu je ta dokaz posrečil. Do te časti se SLS ni nikoli povzpela. Ona je bila vedno le ponižen kužek, ki je lizal nemškemu cesarju pete. Vojska se je začela zato, ker je imel nemški cesar okrog sebe mnogo takih kužkov. Ti kužki lajajo sedaj kakor stekli in bi radi, da bi jih še zaneprej kdo božal. Naše delavstvo pa tega ne bo storilo, ker jim je že dalo za služeno brca.

Držnost jugoslovanskega kapetana.

Ko sum se 9. t. m. vozil iz Dunaja v Ljubljano, smo potniki, kakor je to običajno, v Mariboru morali prestopiti v tam že pripravljene drugi vlak. Imeli smo eno uro zamude. To je provzročilo, da smo hiteli z voza v voz, da dobimo vsak svoj prestopček. Seveda prtljaga je vsakega glavna briga. Bili smo tudi lačni, ker od Dunaja pa do Maribora ni bilo še imeli nič gorkoga v želodcu. Četvorica nas si je po skorajšnjem tepežu zagotovila pol kupeja, kjer

smo nastanili našo prtljago ter »zasedli« prostore. V svesti si, da imamo prostore zasigurane, smo se oddaljili v kolodvorsko restavracijo na kosilo. Ko pridemo čez pol ure v dotični vagon, ne najde nikdo svoje prtljage. Obetali smo ves vlak in zopet prišli do prvega »našega« voza. Bilo je zasedeno in tisti kupej, katerega smo si mi zbrali, je bil — zaprt in označen »Bestellt«. Vsakemu od nas četvorice so začele lezti »mravlje« po hrbtu, češ, kje in kaj je z našo garderobo. Na večkratno tozadevno vprašanje pri »srečnejših, sopotnikih, smo izvedeli, da je neki kapetan enostavno našo prtljago pometal na hodnik, oziroma, ker tam ni bilo toliko prostora, v bližnje kupeje. Vsak si lahko misli naše presenečenje. Iskali smo poldrugo uro našo garderobo, se morali glede vsebine kovčgov legitimirati in nazadnje — sem prišel še ob — dežnik! In gospod kapetan je sedel v gorkem kupeju z dvojico — dam. Brez nadaljnjega komentarja.

Neopravičeno navijanje cen.

Ljudstvo je sila potrpežljivo. Ko se je uvedlo novo žigosanje denarja, so vladna glasila vpila na vsa usta: »videli boste, kako bodo takoj padle cene, čim je žigosanje končano.« A že pred začetkom žigosanja so čutili — skoraj brezizjemo vsi prodajalci, trgovci, prekupci, verižniki itd. — potrebo, da »korigirajo« kar a priori cene »navzgor«. Tako je na primer neka branjekva s čajnim maslom ceno zvišala od 56 K na 60 K za kilogram ter opravičevala ta zvišek s krilatimi besedami: »Ja vid'jo, 20 procentov moram plačati državi, kdo mi jih povrne!« — Danes ista prodajalka ceni maslo na reci sedemdeset kronc — V ljubljanskih restavracijah, zlasti hotelskih, računajo majhno porcijo praženega krompirja 2 K. Ista porcija je do 18. t. m. stala 1 K 40 vin. Utemeljuje se ta povisek s ceno krompirja, katerega kilogram baše stane 3 K. Ali koliko porcij lahko napravi z ene kile, ko so porcije tako mikroskopične. — Neka odredba fiksira ceno žemelj, oziroma koščka kruha pri pekih na 30 vin., v gostilnah in kavarnah pa na 40 vin. komad. Stane pa majhna, majhna žemljica ali grizljaj kruha 50—60 vin., in ponekod celo 80 vin. — Boljši vino je stalo še pred novim žigosanjem 20 K, danes pa 22—24 K (1). Navaden cviček je poskočil od 8 K 80 vin. na 12 kron 80 vin. liter. itd. — Pri Staculu je do 18. t. m. čokolada v izloži figurirala 20 K komad, danes, 20. t. m. stoji isti komad — 26 K. — To so le majhni primeri, ki pa karakterizirajo moralo gotovih nenasitnih slojev. — Sicer se pa v tem pogledu težko kritizira, vsaj ti lahko vsak zabrusi v obraz: Ja, prijatelj, ali dela država drugače. Olej neutemeljeni povisek tobaka in železniške tarife! — Pa moras območniti. In če vzlic vsemu še kritiziraš, takoj te zavrnejo: pa pojdi v lačenbersko Avstrijo, — kakor da bi bil pri nas — eldorado. Je za gotove ljudi, to je res, ali za ljudstvo, za proletarijat, za uradnike — je pri nas lačenberska Slovenija.

Prodajne cene za meso.

V soboto, dne 20. decembra t. l. se je vršilo pri odseku za prehrano posvetovanje radi določitve enotnih cen za sveže meso. Zastopani so bili prizadeti uradni oddelki s strokovnjaki, kmetijska družba in ljubljanski mesarji. Mesarji, ki so zadnje dni zvišali cene mesu od 12 K in 14 K na 16 K in 18 K, so navedli kot glavni razlog, da se je znižala cena govejega kožana od 28 K na 18 K za kilogram. Povisek 4 K pri kilogramu so smatrali strokovnjaki odločno za pretiran, zlasti še, ker so ostale cene klavni živini v zadnjem času na isti višini. Če se nvažuje znižanje cene kožam, bi bilo upravičeno kvečjemu zvišanje za 1 K 50 vin. do 1 K 70 vin. pri kilogramu. Na podlagi tega posveta je nato zaključila deželna vlada sporazumno z odsekom za prehrano: 1. da se določijo za vsa večja konsumna središča prodajne cene za meso, ki stopijo takoj v veljavo; 2. da se prekoračenje teh cen strogo kaznuje po obstoječih predpisih z zaporom, denarno globo in zapleno blaga; 3. da se proti onim mesarjem, ki bi po teh odredbah prenehali z obratovanjem, postopa po obrtnem redu, da se jim odvzame obrtna pravica ter se jim zasežejo obratni prostori. Končno so se odredile potrebne priprave za primer, da nekateri mesarji prenehajo z obratovanjem.

Poziv. Vse vdove in sirote onih zdravnikov, lekarnarjev in nižjih sanitetnih uslužbencev, katerih redito-

li si v zadnji vojni padli ali umrli na kakšni nalezljivi bolezni, naj čimprej naznanijo »Zdravstvenemu odseku« za Slovenijo in Istro v Ljubljani svoje ime in bivališče in pa vzrok smrti moža, oziroma očeta, ako reflektujejo na podporo v smislu pravil objavljenih v »Službenih novinah« z dne 18. novembra 1919, štev. 141, stran 2.

Na dan pred Božičem, t. l. dne 24. decembra t. l. ostanejo sporazumno vsi ljubljanski denarni zavodi zaprti.

Deželni muzej ostane zaradi pomanjkanja kuriva zaprt, da nastopi milejša vreme. Zopetna otvoritev se bo naznanila po časopisih.

Uradne ure za stranke pri okr. glavarstvu v Ljubljani. Vsled preobložitve z delom se do preklica pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani stranke sprejemajo le v ponedeljkih, središčih in sobotah od 10. do 12. ure.

Odsek za prehrano se preseli dne 20. t. m. iz svojih dosedanjih uradnih prostorov v palači deželne vlade za Slovenijo v hišo št. 10. na Trgu Kralja Petra (Mahrova hiša II. nadst. Stranke se sprejemajo v torek, četrtek in soboto od 10. do 12. ure.

Zahvala. Nahajajoč se v največjem pomanjkanju radi bolezni, ki sem jo dobil v službi kapitala, mi je priskočilo na pomoč veliko število sodrugov z lepim zneskom 212 K, za kar se jim najtopleje zahvaljujem. — Markovšek Franc.

Centralni odbor Organizacije vojnih invalidov za Slovensko ozemlje se tem potom najtopleje zahvaljuje sem darovalcem za prostovoljno arila za povzdigo omenjene organizacije.

Prireditve.

Društvo mestnih nižjih uslužbencev priredi dne 5. januarja 1920. v veliki dvorani hotela »Union« običajno predpusno veselico z raznimi zabavami v korist društvene blagaine.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nerazvorne bolečine? Občutek zadovoljstva doprine Vam Fellerjev pravi Elza fluid, 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici 24 K

Troite na počasni prebavi? Zaprtju? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami, 6 skatlic 12 K. — Želodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 12 K. — Omoč in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stupica donja, Elzatrž št. 252, (Hrvatska.) — D — 930.

Iz stranke.

Trbovlje. Načelstvo krajevnih političnih organizacij v Trbovljah sklicuje na dne 23. t. m. ob 5. uri popoldan odborovo sejo, ki se vrši v društveni pisarni v delavskem domu. Posebna vabila se ne razpošljejo. Ker je dnevni red zelo važen, je dolžnost zaupnikov, da se je zagotovo udeležijo. — Obenem se prosijo vse krajevske zaupnike, da do novega leta poberejo vse prispevke za tekoče leto, da se morejo završiti letni računi. S tem tudi opominjamo.

da je treba vplačati v zmislu sklepa strankinega zbora po novem letu na strankinem davku 1 K. Sodrugih in zaupnikov, dolžnost nas kliče na delo za stranko in boljše bodočnost. — Za načelstvo F. R., O. K.

Kultura.

V Stojanovičem koncertu nastopi po daljšem odmoru pred slovensko občinstvo naša domača koncertna pevka ga. Ivanka Negro-Hrastova. Ko je lani v Varaždinu koncertirala, je žela obilo pohvale in priznanja. V Glasbeni Matici uspešno deluje kot učiteljica-pedagoginja. Veseli nas nastop domačinke. Koncert se bo vršil v Narodnem domu v ponedeljek 22. t. m. Naj slovensko občinstvo velikega srbskega umetnika vpošteva in v obilnem številu koncert, ki bo nudil obilo vžitka, poseti.

Iz Slovenije.

Iz Maribora.

Naše strokovne kakor tudi politične organizacije so se zadnje čase močno razvile in ojačale, tako da nam bo treba še več novih sil na strokovnem kakor tudi pol. torišču. Volitve so pred durmi in treba se bo pravočasno pripraviti na široko agitacijo. Zadnje nedeljo so tudi trgovski nastavljenici sklenili, da se pridružijo strok. komisiji v Ljubljani.

Izbrali smo si tudi iz 54 članov obstoječ akcijski odbor, ki le imel pretekli teden na magistratu prvo sejo, na kateri so se obravnavale med drugim tudi arovizacijske zadeve, tako da naše organizacije tudi same sodelujejo v vprašanju prehrane. Delavstvo mora na plan in samo odločati o svoji usodi!

Sp. Dravograd.

Restavrater Čas v Meži kupčije kar na debelo z ovsom. Sliši se marsikaj govoriti o verižništvu, toda okr. glavarstvo v Slov. Gradcu je navadno ob takih prilikah vedno slepo in gluho. Dobro bi bilo, tega moža podrezati, morda bi se vendar kaj razkrilo. Ker se mu ni s tihotapstvom s konji posrečilo, se mu bo mogoče kako drugače, saj dobro ve, da mu vse gre na roko, bodisi glavarstvo, bodisi sodišče. Kot denaren mož ima pač ugled. Iz gotovega in zanesljivega vira smo namreč izvedeli, da se hoče neko zanj zelo obtežilo sodniško postopanje potlačiti samo radi tega, da dobi v najem kolodvorsko restavracijo, ker ni nobeneza izmed 13 kompetentov »potrebnejšega«, »sposobnejšega« in »narodno« zavednejšega človeka. Klerikalno nemškutarski petičen

mož doseže vse, pa najsibo pri zastopnikih VSLS, JDS ali ZJZ. Poldon korupciji!

Izdajatelj Ivan Milnar.

Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Rahimo deset do dvanajst agilitnih kolporterjev za prodajo »Naprēja«. Prednost imajo invalidi, pa tudi dečki nad 14 let. Služba za par ur dnevno je lahka, zaslužek izdaten. Tudi zgovorne ženske so pripravne za ta posel. Oglašiti se je pri upravitelju »Naprēja«, Ljubljana, Franciskanska ulica 61.

Udova starosti let 28 v gospodinskih razmerah dobro izkušena, se želi seznaniti z resnim gospodom, ki bi imel veselje do dobro urejenega doma. Ponudbe upravi Naprej pod »Dobra pomoč«. 958

Ženitna ponudba. Gospodična, stara 36 let z hišno opravo, želi znanja v svrhu ženitve z resnim gospodom. Ponudbe s sliko, katere se vrne, pod »Božič 33/34« upravitelju »Naprēja«. Tajnost zajamčena. 965

Ljubljana

Rimska cesta 16

naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna. Zmerne cene. Za vsa izvršena dela jamčim dve leti. 964

Dva strugarja

za izdelovanje različnih držajev za svedro, spretni delavci, se za takoj iščejo. Ponudbe z označbo družinskih razmer je poslati na 966

Prvo jugoslovansko tovarno kopit in drugih lesnih izdelkov

Loka pri Žusmu.

Priporočila se

izdelovalnica in preoblikovalnica

klobukov in slamnikov

za dame in gospode.

P. Barborič, Mestni trg 7

MODNI SALON

STROJN. MASINE

LJUBLJANA

priporočila svojo veliko izbirno krasnih modelov, barv in filcah klobukov, kor tudi iz kombinirane za dame in deklice. Popravila točno in cenovno. Zlati klobuki gotovi.

Indra čaj

razpošilja v škatljicah in odprto na debelo

BALKAN Coloniale Maribor.

Spiriti 95 odstotni, dokler v zalogi.

Vsakovrstni nakit za božično drevo

prodaja samo na debelo

veletrgovina Fr. Derenda

Ljubljana, Emonska cesta 8